

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LA UNIÓN EUROPEA
SODNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE
DEN EUROPEISKE UNIONS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN UNION
EUROOPA LIIDU KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION
COUR DE JUSTICE DE L'UNION EUROPÉENNE
CÚIRT BHREITHIÚNAIS AN AONTAIS EORPAIGH
SUD EUROPSKE UNIE
CORTE DI GIUSTIZIA DELL'UNIONE EUROPEA

LUXEMBOURG

HIROPAS SAVIENĪBAS TIESA
EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-UNJONI EWROPEA
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DA UNIÃO EUROPEIA
CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE
SODIŠČE EVROPSKE UNIE
EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ

J. КОКОТТ

представено на 31 януари 2019 година¹

Дело C-25/18

срещу

(Преюдициално запитване, отправено от Окръжен съд Благоевград
(България))

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси — Регламент (ЕС) № 1215/2012 — Компетентност, признаване и изпълнение на съдебни решения по граждански и търговски дела — Член 24, точка 1, първа алинея — Изключителна компетентност по дела с предмет вещни права върху недвижим имот — Член 24, точка 2 — Изключителна компетентност по дела с предмет действителността на решения на органите на търговски дружества или други юридически лица или сдружения — Член 7, точка 1, буква а) — Специална компетентност по дела, свързани с договор — Иск за плащане на парични вноски за поддръжка на сграда въз основа на решение на етажна собственост без самостоятелна правосубектност — Приложимо право — Приложимост на Регламент (ЕО) № 593/2008“

¹ Език на оригиналния текст: немски.

I. Въведение

1. Кой е международно компетентният съд съгласно Регламента „Брюксел Ia“², когато етажна собственост реши да изиска по съдебен ред да ѝ се платят дължими парични вноски за поддръжка на сградата, но неизправните етажни собственици са с местоживеене в друга държава членка? Понастоящем този въпрос се поставя във връзка с парично задължение, произтичащо от решения на етажна собственост, която съгласно националното право няма самостоятелна правосубектност.

2. В този контекст запитващата юрисдикция иска да установи дали вместо общото правило за компетентност на съда по местоживеенето на ответника в случая може да се приложи правилото за специална компетентност на съда по мястото на изпълнение на задължението, доколкото делото за въпросните парични вземания е „свързано с договор“ по смисъла на член 7, точка 1, буква а) от Регламента „Брюксел Ia“. По-нататък запитващата юрисдикция иска да се изясни дали Регламентът „Рим I“³ се прилага към решения на етажна собственост като обсъжданите в случая и кой е приложимият материален закон за преценката на произтичащите от тези решения права.

II. Правна уредба

A. Правото на Съюза

1. Регламентът „Брюксел Ia“

3. Съображения 15 и 16 от Регламента „Брюксел Ia“ в релевантната им тук част гласят:

„(15) Правилата за компетентността следва да са във висока степен предвидими и основани на принципа, че компетентността по правило се основава на местоживеенето на ответника. Винаги следва да е налице компетентност на това основание, освен в няколко ясно определени случаи, когато предметът на спора или автономията на страните обосновава различен свързващ фактор. Местоживеенето на правния субект трябва да се определя автономно, така че общите правила да се направят по-прозрачни и да се избегнат спорове за компетентност.

² Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2012 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 351, 2012 г., стр. 1, наричан по-нататък „Регламентът „Брюксел Ia“).

³ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 2008 г., стр. 6, наричан по-нататък „Регламентът „Рим I“).

(16) Наред с местоживеенето на ответника следва да съществуват алтернативни основания за компетентност, които са основани на тясна връзка между съда и процесуалното действие или с оглед да се улесни доброто правораздаване. С наличието на тясна връзка следва да се гарантира правна сигурност и да се избягва възможността срещу ответника да бъде подаден иск в съд на държава членка, която той не би могъл разумно да предвиди. [...]“.

4. Член 4, параграф 1 от Регламента „Брюксел Ia“ предвижда:

„При условията на настоящия регламент, искове срещу лица, които имат местоживеене в държава членка, независимо от тяхното гражданство, се предявяват пред съдилищата на тази държава членка“.

5. Член 7, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“ гласи:

„Срещу лице, което има местоживеене в държава членка, могат да бъдат предявявани искове в друга държава членка:

- 1) а) по дела, свързани с договор — в съдилищата по мястото на изпълнение на въпросното задължение;
- б) за целите на настоящата разпоредба и освен ако не е договорено друго, мястото на изпълнение на въпросното задължение е:
 - в случая на продажба на стоки, мястото в държава членка, където съгласно договора са доставени стоките или е трябвало да бъдат доставени,
 - в случая на предоставяне на услуги, мястото в държава членка, където съгласно договора услугите са били предоставени или е трябвало да бъдат предоставени;
- в) ако не се прилага буква б), тогава се прилага буква а)“.

6. Член 24 от Регламента „Брюксел Ia“ предвижда в частност следните хипотези на изключителна компетентност:

„Следните съдилища на държава членка притежават изключителна компетентност независимо от местоживеенето на страните:

- 1) по дела, които имат за предмет вещни права върху недвижим имот или договор за наем на недвижим имот — съдилищата на държавата членка, в която е разположен имотът.

[...]

- 2) по дела, които имат за предмет действителността на създаването, недействителността или прекратяването на търговски дружества или

други юридически лица или сдружения на физически или юридически лица, или действителността на решения на техните органи — съдилищата на държавата членка, в която има седалище търговското дружество, юридическото лице или сдружението. За да се определи това седалище, съдът прилага своите правила на международното частно право;

[...]“.

7. Съгласно член 27 от Регламента „Брюксел Ia“, когато съд на държава членка „е сезиран с иск, който основно засяга дело, по което съдилищата на друга държава членка имат изключителна компетентност по силата на член 24, той служебно прогласява, че не е компетентен“. Съгласно член 28, параграф 1 от същия регламент, когато предявеният иск е срещу ответник с местоживееене в друга държава членка и той не се яви доброволно, съдът също служебно прогласява, че не е компетентен, освен в случаите, когато компетентността му произтича от разпоредбите на Регламента.

2. Регламентът „Рим I“

8. Съгласно съображение 7 от Регламента „Рим I“ „[п]редметът и разпоредбите на [този] регламент следва да са в съответствие с Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела („Брюксел I“)“. Съответно в съображение 17 от Регламента „Рим I“ се посочва, че „понятието за „предоставяне на услуги“ и „продажба на стоки“ следва да се тълкува по същия начин, както при прилагането на член 5 от Регламент (ЕО) № 44/2001, доколкото продажбата на стоки и предоставянето на услуги попадат в приложното поле на посочения регламент“.

9. Съгласно член 1, параграф 2, буква е) от Регламента „Рим I“ от приложното поле на този регламент са изключени „въпроси[те], уреждани от правото, приложимо към дружества, други корпоративни или некорпоративни юридически лица и неперсонифицирани образувания, като например учредяване чрез регистрация или по друг начин, правоспособност, вътрешна организация или ликвидация на дружества, други корпоративни или некорпоративни юридически лица и неперсонифицирани образувания, личната отговорност на служители и членове, в това им качество, за задълженията на дружеството или юридическото лице“.

Б. Националното право

10. В България правоотношенията при етажна собственост са уредени в Закона за собствеността. Член 38 от този закон определя кои части от сградата в режим на етажна собственост са общи на всички собственици.

11. Законът за управление на етажната собственост (ЗУЕС) установява съответните права и задължения на собствениците, ползвателите и обитателите във връзка с управлението на общите части. Съгласно член 10 органи на управление са общото събрание и управителният съвет (управителят). Съгласно член 11, алинея 1, точка 5 от ЗУЕС общото събрание определя размера на паричните вноски за разходите за управлението и поддържането на общите части на сградата. Съгласно член 38, алинея 2 от ЗУЕС изпълнение на съответните решения на общото събрание може да се търси по реда на българския Граждански процесуален кодекс, а член 40 от ЗУЕС осигурява способ за правна защита срещу тези решения, а именно иск за отмяна. Член 6, алинея 1, точка 8 от ЗУЕС предвижда, че собствениците са длъжни да изпълняват решенията на органите на управление на етажната собственост. Освен това съгласно точка 9 те са длъжни съразмерно с притежаваните от тях идеални части да заплащат разходите за ремонт и вноските за фонд „Ремонт и обновяване“, а съгласно точка 10 са длъжни да заплащат разходите за управлението и поддържането на общите части на сградата.

III. Фактите и главното производство

12. Ищец в първоинстанционното производство, а понастоящем жалбоподател пред запитващата юрисдикция, е г-н [REDACTED], който е управител на етажна собственост в сграда с местонахождение в град Банско (България). Той завежда дело пред Районен съд Разлог (България) срещу двама собственици на имот в сградата — г-н [REDACTED] и г-жа [REDACTED] а. Делото се води за заплащане на паричните вноски, които те дължат изцяло или отчасти за поддръжката на общите части на сградата съгласно ежегодни решения на общото събрание на етажните собственици от периода 2013—2017 г. Според твърденията на жалбоподателя в главното производство с исковата си молба той е направил и искане за обезпечаване на иска.

13. В акта за преюдициално запитване няма данни за евентуални искания на ответниците или на други етажни собственици за отмяна на съответните решения съгласно член 40 от ЗУЕС.

14. Установеният от първоинстанционния съд адрес на ответниците се намира в Република Ирландия.

15. След отстраняване на нередовностите в исковата молба сезираният на първа инстанция Районен съд Разлог приема, че не е компетентен да разгледа делото. Управителят на етажната собственост понастоящем обжалва акта на първоинстанционния съд.

IV. Преюдициалното запитване и производството пред Съда

16. С определение от 19 декември 2017 г., постъпило в Съда на 16 януари 2018 г., на основание член 267 ДФЕС Окръжен съд Благоевград (България) отправя до Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Представяват ли решенията на неперсонифицирани правни общности, създадени по силата на закона поради особеното титулярство на определени права, които се вземат с мнозинство от техните членове, но обвързват всички, включително и негласувалите, източник на „договорно задължение“ за целите на определяне на международната компетентност на съдилищата по реда на чл. 7, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) № 1215/2012 г.?
- 2) В случай, че отговорът на първия въпрос е отрицателен, следва ли към подобни решения да се прилагат правилата за определяне на приложимото право при договорните отношения, уредени в Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения (Рим I)?
- 3) В случай, че отговорите на първия и втория въпрос са отрицателни, следва ли към подобни решения да се прилагат правилата на Регламент (ЕО) № 864/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 година относно приложимото право към извъндоговорни задължения (Рим II) и правилата за кой от посочените в Регламента извъндоговорни източници на отговорност следва да се прилагат?
- 4) В случай, че отговорът на първия или на втория въпрос е утвърдителен, следва ли решенията на неперсонифицирани общности относно разходите за поддръжка на сгради да се смятат за „договор за услуга“ по смисъла на чл. 4, параграф 1, буква „б“ от Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) или като такива за „вещно право“ или „наем“ по смисъла на чл. 4, параграф 1, буква „в“ от същия Регламент?“.

17. В преюдициалното производство пред Съда писмени становища представят Република Латвия и Европейската комисия.

V. По допустимостта на преюдициалното запитване

18. Според посоченото от запитващата юрисдикция делото пред нея е образувано по жалба на ищеца в първоинстанционното производство против определение на Районен съд Разлог, с което същият прогласява, че не е компетентен да разгледа предявения иск.

19. В акта за преюдициално запитване обаче не е изрично посочено дали документът за образуване на първоинстанционното производство (исковата молба) е бил връчен на ответниците в съответствие с действащите правни разпоредби — в случая тези на Регламента за връчванията⁴.

20. При тези обстоятелства на пръв поглед би могло да възникне съмнение в релевантността на преюдициалното запитване за решаването на делото. Всъщност, ако документът за образуване на първоинстанционното производство не е бил връчен на ответниците, може да е било недопустимо първоинстанционният национален съд да проверява международната си компетентност. В такъв случай въззивният съд още на това основание би трябвало да уважи жалбата на управителя на етажната собственост, а отговорът на преюдициалните въпроси би бил без значение.

21. Въпреки че допустимостта на преюдициалното запитване по принцип не зависи⁵ от условие за състезателност на главното производство — в случая на въззивното производство, в този контекст следва все пак да се подчертае, че надлежното предаване на документа за образуване на производството е от съществено значение както при проверката на международната компетентност на съответния национален съд⁶ съгласно разпоредбите на Регламента „Брюксел Ia“, така и при признаването на евентуалното последващо съдебно решение по съществото на спора⁷. Като следствие от правото на ответника на изслушване⁸ и зачитане на правото му на защита⁹ изискването за предаване на съдебните книжа е от особено значение.

⁴ Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета (ОВ L 324, 2007 г., стр. 79, наричан по-нататък „Регламентът за връчванията“).

⁵ В този смисъл вж. по-специално решение от 3 март 1994 г., *Eurico Italia* и др. (C-332/92, C-333/92 и C-335/92, EU:C:1994:79, т. 11 и 13).

⁶ Вж. например задължението по член 19 от Регламента за връчванията във връзка с член 28, параграф 3 от Регламента „Брюксел Ia“ да не се постановява съдебно решение, докато не се установи надлежното предаване на документа за образуване на съдебното производство.

⁷ За правните последици на етапа на признаването при неизвършено, нередовно или несвоевременно връчване вж. член 45, параграф 1, буква б) от Регламента „Брюксел Ia“.

⁸ *Pfeifer, E., Pfeiffer, M.* — In: *Paulus, D., Pfeiffer, E., Pfeiffer, M. Europäische Gerichtsstands- und Vollstreckungsverordnung (Brüssel Ia), Kommentar, Art. 28, §§ 18, 29.*

⁹ *Queirolo, I.* — In: *Magnus/Mankowski, ECPIL Commentary of Brussels Ibis Regulation, Art. 28, § 20.* По този въпрос вж. още заключението на генералния адвокат Вот по дело А (C-112/13, EU:C:2014:207, т. 53 и сл.) и решение от 11 септември 2014 г., А (C-112/13, EU:C:2014:2195, т. 51 и сл.).

22. Въпреки че в преюдициалното запитване не е изрично посочено дали и евентуално как документът за образуване на производството е бил предаден на ответниците, в случая това обстоятелство само по себе си не е причина за съмнение в релевантността на преюдициалното запитване за решаването на делото.

23. Всъщност съгласно постоянната съдебна практика преюдициалните запитвания, които се отнасят до тълкуването на правото на Съюза, се ползват с презумпция за релевантност¹⁰. Затова Съдът може да констатира ирелевантност на поставените въпроси само по изключение, в крайно ограничената хипотеза на очевидната им ирелевантност¹¹. В случая тази хипотеза не е налице.

24. Впрочем запитващата юрисдикция посочва, че в жалбата си ищецът изтъква обстоятелството, че до момента на постановяване на обжалваното определение ответниците не са възразили срещу компетентността на районния съд. Освен това запитващата юрисдикция подчертава, че е направила констатациите си „от фактическа и правна страна“, „след като е прецени[ла] наведените от страните доводи, при съобразяване на акт, чиято отмяна се иска“. Това е белег, че документът за образуване на производството в действителност е бил предаден.

25. Така или иначе е задача на националния съд да се погрижи за редовното връчване на документа за образуване на производството, преди да се произнесе по съществуващото на делото, тоест евентуално и след получаването на отговора на Съда по преюдициалните въпроси.

26. От всичко изложено следва, че фактическите неясноти за момента и начина на предаване на документа за образуване на производството — както в първоинстанционното, така и във висшото понастоящем въззивно производство — не са основание за съмнение в допустимостта на преюдициалното запитване.

¹⁰ Решения от 7 септември 1999 г., Beck и Bergdorf (C-355/97, EU:C:1999:391, т. 22), от 23 януари 2018 г., Hoffmann-La Roche и др. (C-179/16, EU:C:2018:25, т. 45), от 29 май 2018 г., Liga van Moskeeën en Islamitische Organisaties Provincie Antwerpen и др. (C-426/16, EU:C:2018:335, т. 31) и от 25 юли 2018 г., Confédération paysanne и др. (C-528/16, EU:C:2018:583, т. 73).

¹¹ От постоянната съдебна практика, посочена в бележка под линия 10, следва, че Съдът може да откаже да се произнесе по отправено от национална юрисдикция запитване само когато е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси.

VI. Анализ на преюдициалните въпроси по същество

27. Запитващата юрисдикция отправя до Съда четири преюдициални въпроса. Първият се отнася до специалната компетентност по дела, свързани с договор, съгласно член 7, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“. Ако се приеме, че не е налице тази компетентност, запитващата юрисдикция поставя втори въпрос — за приложимостта на Регламента „Рим I“. Ако се приеме, че Регламентът „Рим I“ не се прилага към разглеждания случай, се поставя трети въпрос — за изясняване на приложимостта на Регламента „Рим II“¹². Накрая, с четвъртия си въпрос запитващата юрисдикция иска да се установи дали от гледна точка на съгласоваността право обсъжданите решения следва да се смятат за „договор за предоставяне на услуги“ по смисъла на член 4, параграф 1, буква б) от Регламента „Рим I“ или като договор за „вещно право“ или за „наем“ по смисъла на член 4, параграф 1, буква в) от Регламента „Рим I“.

28. В съответствие с това по-нататък ще се спра най-напред на тълкуването на Регламента „Брюксел Ia“. С това ще стане ясно, че съгласоваността на правните проблеми, поставени с втория, третия и четвъртия от преюдициалните въпроси, не се нуждаят от преценка от гледна точка на други актове.

A. По тълкуването на Регламента „Брюксел Ia“

29. Първият преюдициален въпрос — за тълкуването на член 7, точка 1, буква а) от Регламента „Брюксел Ia“, се отнася до „решенията на неперсонифицирани правни общности, създадени по силата на закона поради особеното титулярство на определени права, които се вземат с мнозинство от техните членове, но обвързват всички, включително и негласувалите“. Според представеното от запитващата юрисдикция изложение на фактите обаче предмет на спора в главното производство са не съответните решения на етажната собственост, а предявените въз основа на тях парични вземания.

30. Член 7, точка 1, буква а) от Регламента „Брюксел Ia“¹³ предвижда, че „по дела, свързани с договор“¹⁴, е налице специална компетентност за

¹² Регламент (ЕО) № 864/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 година относно приложимото право към извъндоговорни задължения („Рим II“) (ОВ L 199, 2007 г., стр. 73).

¹³ Вж. точка 5 от настоящото заключение.

¹⁴ В това отношение немският текст на разпоредбата [„wenn ein Vertrag oder Ansprüche aus einem Vertrag den Gegenstand des Verfahrens bilden“, дословно „когато делото има за предмет договор или права по договор“) се отличава от текстовете на други езици, които отчасти са с по-ниска степен на конкретност (на английски език: „matters relating to a contract“, на испански: „materia contractual“, на френски: „en matière contractuelle“, на унгарски: „egy szerződés“, на италиански: „materia contrattuale“, на румънски: „materie contractuală“).

съдилищата по мястото на изпълнение на съответното задължение. От систематична гледна точка обаче следва най-напред да се подчертае, че прилагането на това правило за специална компетентност е изключено при наличието на някоя от хипотезите на изключителна компетентност по член 24¹⁵.

31. Към тези хипотези на изключителна компетентност спада, от една страна, хипотезата по член 24, точка 1, съгласно която по дела, които имат за предмет вещни права върху недвижим имот¹⁶, изключителна компетентност имат съдилищата на държавата членка, в която е разположен имотът. От друга страна, към тези хипотези принадлежи и тази по член 24, точка 2, която по определени дружествени дела¹⁷ предвижда компетентност за съдилищата на държавата членка, в която има седалище търговското дружество, юридическото лице или сдружението.

32. При това положение, за да се даде полезен отговор на първия преюдициален въпрос, следва първо да се проверят хипотезите на изключителна компетентност по член 24, точки 1 и 2 от Регламента „Брюксел Ia“. Само ако се окаже, че не е налице изключителна компетентност съгласно тези разпоредби, ще е необходимо тълкуване на член 7, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“.

1. Хипотезите на изключителна компетентност по член 24 от Регламента „Брюксел Ia“

а) Изключителната компетентност по дела за недвижими имоти (член 24, точка 1)

33. Най-напред, не е сигурно дали делата за парични вземания, произтичащи от решения на етажна собственост без самостоятелна правосубектност във връзка с управлението на съответната сграда, следва да се смятат за дела, „които имат за предмет вещни права върху недвижим имот или договор за наем на недвижим имот“.

34. Всъщност от четвъртия преюдициален въпрос става ясно, че — макар и от гледна точка на прилагането на Регламента „Рим I“ и евентуалното му значение за това кой е приложимият материален закон за определянето на мястото на изпълнение — запитващата юрисдикция храни съмнения дали висящото пред нея дело не трябва да се смята за дело, което има за предмет „вещни права върху недвижим имот“ или „договор за наем на недвижим имот“.

¹⁵ В това отношение вж. член 27 от Регламента „Брюксел Ia“.

¹⁶ Или също договор за наем на недвижим имот.

¹⁷ Вж. точка 6 от настоящото заключение.

35. От съображение 7 от Регламента „Рим I“ личи, че разпоредбите на този регламент следва да са в съответствие в частност с Регламента „Брюксел I“¹⁸. Затова запитващата юрисдикция правилно приема, че това изискване за съответствие важи и за отношението между Регламента „Брюксел Ia“ и Регламента „Рим I“¹⁹.

36. При това положение следва да се приеме, че тълкувателните съмнения на запитващата юрисдикция дали тук не става дума за вещни права върху недвижим имот, в този смисъл се отнасят и до член 24, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“.

37. Както вече посочих, предмет на делото в главното производство е плащането на паричните вноски, които, както се твърди, двама от етажните собственици все още дължат за управлението и поддръжката на съответната сграда. Следователно тук става дума за задължения — за да използвам думите на запитващата юрисдикция — произтичащи от титулярството на права на дял в общите части като вещни права върху недвижим имот.

38. Съгласно практиката на Съда понятието „вещно право“ върху недвижим имот по смисъла на член 24, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“ следва да се тълкува самостоятелно и ограничително²⁰ в смисъл, че съответното право трябва да има действие по отношение на всички (*erga omnes*)²¹. Освен това в съдебната практика се изисква предмет на делото да е съществуването или обемът на това право²².

39. В главното производство обаче управителят основава иска си на облигационното право на вземане на етажната собственост за паричните вноски за поддръжката на общите части на сградата. На първо време това не засяга вещните права, които ответните етажни собственици имат върху общите части под формата на идеални части от тях, така че съгласно

¹⁸ Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74, наричан по-нататък „Регламентът „Брюксел I““).

¹⁹ В този смисъл вж. и решение от 15 юни 2017 г., *Kareda* (C-249/16, EU:C:2017:472, т. 32) и цитираното там решение от 21 януари 2016 г., *ERGO Insurance и Gjensidige Baltic* (C-359/14 и C-475/14, EU:C:2016:40, т. 43).

²⁰ За систематичните и телеологичните съображения за този принцип вж. още заключението ми по дело *Schmidt* (C-417/15, EU:C:2016:535, т. 35 и 37) и решение от 16 ноември 2016 г., *Schmidt* (C-417/15, EU:C:2016:881, т. 28 и сл.).

²¹ Решение от 16 ноември 2016 г., *Schmidt* (C-417/15, EU:C:2016:881, т. 31) и цитираното там решение от 17 декември 2015 г., *Коту и др.* (C-605/14, EU:C:2015:833, т. 27 и цитираната съдебна практика).

²² Решение от 16 ноември 2016 г., *Schmidt* (C-417/15, EU:C:2016:881, т. 30) и отново цитираното там решение от 17 декември 2015 г., *Коту и др.* (C-605/14, EU:C:2015:833, т. 26 и цитираната съдебна практика).

цитираната съдебна практика трябва да се отхвърли наличието на изключителна компетентност по член 24, точка 1.

40. Различна преценка на въпроса обаче би могла да се наложи в случая поради това, че според твърденията на жалбоподателя в главното производство с исковата си молба той е направил и искане за обезпечаване на иска²³, по което първоинстанционният съд обаче не се е произнесъл. Подобно искане всъщност би могло да засегне вещните права на ответниците върху техните дялове в общите части, например като доведе до ограничаване на разпоредителните им правомощия²⁴. Тогава би било налице основанието за международна компетентност по член 24, точка 1, първа алинея, първо предложение от Регламента „Брюксел Ia“. Затова запитващата юрисдикция следва да установи какви вещни последици би могло да породи обезпечителното искане в случая за дяловете на ответниците в общите части от етажната собственост²⁵.

41. Само за пълнота ще отбележа, че управлението на етажната собственост не може да се приравни на ползването на имот, поради което е изключено предметът на делото да е „наем на недвижим имот“.

б) Изключителната компетентност по дела относно търговски дружества и други юридически лица или сдружения (член 24, точка 2)

42. Член 24, точка 2 от Регламента „Брюксел Ia“ учредява изключителна компетентност за съдилищата на държавата членка, в която има седалище съответното търговско дружество, юридическо лице или сдружение²⁶, когато

²³ Съгласно член 397, алинея 1 от българския Граждански процесуален кодекс в такива случаи съдът явно може да наложи възбрана на недвижим имот на длъжника, тоест да му забрани да се разпорежда с този имот. Вж. https://e-justice.europa.eu/content_interim_and_precautionary_measures-78-bg-de.do?member=1 (актуално към 26.11.2018 г.).

²⁴ В съответствие с това в решение от 17 декември 2015 г., Коту и др. (C-605/14, EU:C:2015:833) Съдът постановява, че искът за прекратяване на съсобственост върху недвижим имот чрез продажба, извършването на която е възложено на представител, спада към категорията на вещните спорове.

²⁵ Ако се окаже, че в настоящия случай поради искането за обезпечаване на иска е налице компетентност за българските съдилища по член 24, точка 1, първа алинея, първо предложение от Регламента „Брюксел Ia“, би могло евентуално за тези съдилища да се учреди и компетентност по отношение на предявеното обезпечено парично вземане съгласно член 8, точка 4 от Регламента.

²⁶ И тук обаче текстовете на тази разпоредба на отделните езици се различават: на английски например е използван изразът „companies or other legal persons or associations of natural or legal persons“ („търговски дружества или други юридически лица или сдружения на физически или юридически лица“) [докато на немски език изразът е „Gesellschaft oder juristische Person“, дословно на български „дружество или юридическо лице“].

делото има за предмет в частност действителността на решения на техните органи (четвърто предложение).

43. От разграничението между дружества и юридически лица може най-напред да се заключи, че „неперсонифицираните общности“, тоест лишените от самостоятелна правосубектност обединения на лица, каквото явно е обсъжданата етажна собственост съгласно българското право, по принцип попадат в обхвата на член 24, точка 2, без да е нужно тук да се разглежда по-подробно понятието за дружество.

44. Следва обаче да се отбележи, че член 24, точка 2, четвърто предложение от Регламента „Брюксел Ia“ обхваща само дела, които имат за предмет действителността на решения²⁷. Те са различни от делата, които имат за предмет изпълнението на съответните решения, каквото е делото по предявения в случая иск за плащане на парични вноски, дължими съгласно такова решение.

45. Следователно трябва да се приеме за установено, че дело като обсъжданото не попада в хипотезата на изключителна компетентност по член 24, точка 2, четвърто предложение от Регламента „Брюксел Ia“.

в) Междинно заключение

46. С оглед на възможността предвид предмета на иска в главното производство да е неприложимо и правилото за изключителна компетентност по член 24, точка 1, първа алинея, първо предложение от Регламента „Брюксел Ia“²⁸, следва по-нататък да обсъдя тълкуването на член 7, точка 1 от този регламент.

2. Специалната компетентност по член 7, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“

47. Първият преюдициален въпрос — за тълкуването на член 7, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“, цели да се изясни дали делото за обсъжданите парични вземания следва да се смята за свързано с договор по смисъла на тази разпоредба.

48. Тъй като Регламентът „Брюксел Ia“ заменя Регламента „Брюксел I“, в постоянната си практика²⁹ Съдът приема, че даденото от него тълкуване на разпоредбите на последно споменатия регламент важи и за Регламента „Брюксел Ia“, когато разпоредбите на тези два инструмента от правото на

²⁷ Решение от 2 октомври 2008 г., *Hasselt и Doherty* (C-372/07, EU:C:2008:534, т. 26).

²⁸ В това отношение вж. точка 40 по-горе.

²⁹ Решения от 16 ноември 2016 г., *Schmidt* (C-417/15, EU:C:2016:881, т. 26) и от 9 март 2017 г., *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2017:193, т. 31).

Съюза могат да се квалифицират като еквивалентни. Доколкото член 7, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“ съответства на предходните разпоредби на член 5, точка 1 от Регламента „Брюксел I“ и член 5, точка 1 от Брюкселската конвенция³⁰, даденото от Съда тълкуване на тези предходни разпоредби остава меродавно и за член 7, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“³¹.

49. По отношение на член 5, точка 1, буква а) от Регламента „Брюксел I“ Съдът е постановил, че сключването на договор не е условие за прилагането на тази разпоредба³². Идентифицирането на задължение обаче е абсолютно необходимо за прилагането ѝ, като се има предвид, че съдебната компетентност по силата на тази разпоредба е установена в зависимост от мястото на изпълнение на задължението, до което се отнася искът. Съответно понятието „дела, свързани с договор“ по смисъла на тази разпоредба не може да се схваща като визиращо положение, в което не съществува никакъв ангажимент, поет свободно от една страна към друга³³.

50. Оттам Съдът стига до извода, че прилагането на правилото за специална компетентност по делата, свързани с договор, предполага да може да се идентифицира правно задължение, което е поето доброволно от едно лице към друго и на което се основава искът на ищеца³⁴.

51. Във връзка с това Съдът е приемал изискването за доброволност за изпълнено включително в случаи, в които правното основание на спорното задължение се открива в учредителните актове на сдружения или в решенията на органи на сдружения³⁵, в упражняването на управителна дейност по смисъла на търговското право³⁶, в разпоредбите³⁷ на Регламента

³⁰ Конвенция от 27 септември 1968 година относно компетентността и изпълнението на съдебните решения по граждански и търговски дела (ОВ L 299, 1972 г., стр. 32; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 10, стр. 3).

³¹ Вж. в този смисъл решение от 15 юни 2017 г., Kareda (C-249/16, EU:C:2017:472, т. 27). Вж. също от най-новата практика решение от 15 ноември 2018 г., Kuhn (C-308/17, EU:C:2018:911, т. 31).

³² Решения от 28 януари 2015 г., Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37, т. 38) и от 21 април 2016 г., Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, т. 34).

³³ Решения от 14 март 2013 г., Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, т. 46), от 28 януари 2015 г., Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37, т. 39) и от 21 април 2016 г., Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, т. 35). В контекста на Брюкселската конвенция вж. също решение от 17 юни 1992 г., Handte (C-26/91, EU:C:1992:268, т. 15).

³⁴ Решения от 15 юни 2017 г., Kareda (C-249/16, EU:C:2017:472, т. 28), от 14 март 2013 г., Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, т. 47), от 28 януари 2015 г., Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37, т. 39) и от 21 април 2016 г., Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, т. 36).

³⁵ Решение от 22 март 1983 г., Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, т. 13).

³⁶ Решение от 10 септември 2015 г., Holterman Ferho Exploitatie и др. (C-47/14, EU:C:2015:574, т. 54).

за правата на пътниците във въздушния транспорт³⁸ или в едностранни волеизявления³⁹. Тези случаи показват, че Съдът не тълкува стеснително критерия „дела, свързани с договор“⁴⁰, въпреки че в съдебната практика често изрично се споменава за отношението правило-изключение между общата компетентност по член 4 от Регламента „Брюксел Ia“ и хипотезите на специална компетентност⁴¹.

52. Затова решаващото за отговора на първия преюдициален въпрос е дали в случая в главното производство може да се констатира наличие на „правно задължение, което е поето доброволно от едно лице към друго“. В този контекст следва да се провери доколко в настоящия случай могат да са релевантни съображенията, обосновавали изводите на Съда в решение *Peters Bauunternehmung*⁴². По онова дело е трябвало да се реши как да се квалифицира парично задължение, произтичащо от доброволното членство в сдружение на предприятия. Съдът констатира, че „членството в сдружение създава между членовете на сдружението същите връзки като тези между страните по договор“⁴³, така че има основание отнасящото се до това задължение дело да се приеме за свързано с договор за целите на прилагането на член 5, точка 1 от Брюкселската конвенция⁴⁴. В това отношение е без значение „дали съответното задължение произтича непосредствено от членството в сдружението, или произтича едновременно от членството и от решение на орган на сдружението“⁴⁵.

³⁷ Решение от 7 март 2018 г., *Flightright* и др. (C-274/16, C-447/16 и C-448/16, EU:C:2018:160, т. 64). Отпреди това вж. и решение от 9 юли 2009 г., *Rehder* (C-204/08, EU:C:2009:439, т. 28).

³⁸ Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (ОВ L 46, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 12, стр. 218).

³⁹ Решение от 20 януари 2005 г., *Engler* (C-27/02, EU:C:2005:33, т. 53) (обещание за печалба).

⁴⁰ В този смисъл вж. и решение от 20 януари 2005 г., *Engler* (C-27/02, EU:C:2005:33, т. 48).

⁴¹ Решение от 14 юли 2016 г., *Granarolo* (C-196/15, EU:C:2016:559, т. 18 и 19) и цитираното там решение от 18 юли 2013 г., *OFAB* (C-147/12, EU:C:2013:490, т. 30 и 31).

⁴² Решение от 22 март 1983 г. (34/82, EU:C:1983:87, т. 13).

⁴³ Решение от 22 март 1983 г., *Peters Bauunternehmung* (34/82, EU:C:1983:87, т. 13).

⁴⁴ Този подход е потвърден в решение от 10 март 1992 г., *Powell Duffryn* (C-214/89, EU:C:1992:115) относно действието на предвидена в учредителния акт на дружеството клауза за подсъдност спрямо притежателите на дялове в това дружество, а също и във вече цитираното решение от 20 януари 2005 г., *Engler* (C-27/02, EU:C:2005:33, т. 45).

⁴⁵ Решение от 22 март 1983 г., *Peters Bauunternehmung* (34/82, EU:C:1983:87, т. 18).

53. Следователно за случая в главното производство трябва най-напред да се приеме, че нито редът и условията за вземане на решението, на което се основава паричното вземане⁴⁶, нито обстоятелството, че неизправните етажни собственици не са поискали отмяната на това решение, са от значение за преценката доброволно ли е поето задължението на етажните собственици по това решение.

54. Всъщност по отношение на членството в етажна собственост следва да се подчертае, че от една страна, то се изисква по закон, тъй като релевантното в случая българско право предвижда задължително управление на общите части на етажната собственост от общността на етажните собственици. От друга страна, конкретните правила за управлението в някои случаи се уреждат с договор, а членството в етажната собственост се придобива с доброволното закупуване на собствено жилище в сграда в режим на етажна собственост заедно със съответните общи части от нея. Тези аспекти дават основание да се приеме, че обсъжданото тук задължение на етажните собственици спрямо етажната собственост в крайна сметка е доброволно поето правно задължение⁴⁷.

55. Това заключение е и в съответствие с целите на Регламента „Брюксел Ia“. Видно от съображения 15 и 16 от него, „[п]равилата за компетентността следва да са във висока степен предвидими“, а „[н]аред с местоживеенето на ответника следва да съществуват алтернативни основания за компетентност, които са основани на тясна връзка между съда и процесуалното действие или с оглед да се улесни доброто правораздаване“. В това отношение още в решение *Peters Bauunternehmung*⁴⁸ Съдът подчертава, че „понеже националните правни системи най-често посочват мястото на седалището на сдружението като място на изпълнение на произтичащите от членството задължения, прилагането на [правилото за компетентността по дела, свързани с договор] има и практически предимства: всъщност съдът по седалището на сдружението по правило най-добре може да разбере учредителния акт, вътрешните правила и решенията на сдружението, както и обстоятелствата, които имат отношение към възникването на спора“.

56. Тези съображения видимо могат да се отнесат и към разглеждания тук случай. Както правилно изтъква латвийското правителство в писменото си

⁴⁶ Съгласно цитираните разпоредби на националното право решенията относно разходите за поддръжка, които етажните собственици са длъжни да заплащат съразмерно с притежаваните от тях идеални части, се вземат с мнозинство от общото събрание на етажните собственици. Следователно задължителната сила на съответното решение не зависи от това дали даден етажнен собственик е подкрепил или не е подкрепил решението.

⁴⁷ По дело C-421/18 Съдът ще трябва да изясни дали тези съображения могат да се отнесат и към случая, в който адвокатска колегия предявява по съдебен ред свои вземания за членски внос спрямо един от членовете си.

⁴⁸ Решение от 22 март 1983 г. (34/82, EU:C:1983:87, т. 14).

становище, възможността за предявяване на исковете, произтичащи от управлението на етажната собственост, пред съдилищата по мястото на вземане на решението⁴⁹, доколкото то съответства на мястото на изпълнение на обсъжданото задължение⁵⁰, е в съответствие с целите на правилото за специална компетентност по член 7, точка 1, както личи от съображение 16 от Регламента „Брюксел Ia“.

57. По-конкретно, по този начин се избягва рискът исковете за парични вземания спрямо етажни собственици, които може евентуално да са с местоживеене в различни държави, и въпросите за действителността на решенията, от които произтичат тези вземания, да са подсъдни на различни съдилища.

58. По изложените съображения предлагам на Съда да отговори на първия преюдициален въпрос в смисъл, че без да се засяга възможността евентуално да е налице изключителна компетентност по член 24, точка 1, първа алинея, първо предложение във връзка с член 8, точка 4 от Регламента „Брюксел Ia“, делата относно права, произтичащи от решения, които се вземат с мнозинство от членовете на етажна собственост без самостоятелна правосубектност, но обвързват всички членове, включително негласувалите, следва да се смятат за дела, свързани с договор по смисъла на член 7, точка 1, буква а) от посочения регламент.

Б. Изводи по останалите преюдициални въпроси

1. По втория преюдициален въпрос

59. Вторият преюдициален въпрос — за приложимостта на Регламента „Рим I“, е поставен за случай, че отговорът на първия въпрос е отрицателен. Тъй като предлагам на Съда да отговори утвърдително на първия въпрос, бих могла и да не анализирам втория.

60. По въпроса за приложимостта на Регламента „Рим I“ обаче следва да се има предвид, че тя не следва автоматично от факта, че съответното дело попада в обхвата на специалната компетентност по дела, свързани с договор, съгласно член 7, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“⁵¹. Всъщност следва да се имат предвид изключенията от предметния обхват на Регламента „Рим I“. Съгласно член 1, параграф 2, буква е) от приложното поле на този регламент са изключени „въпросите, уреждани от правото, приложимо към дружества, други корпоративни или некорпоративни юридически лица и

⁴⁹ Освен това то съпада с местонахождението на недвижимия имот.

⁵⁰ Що се отнася до определянето на мястото на изпълнение обаче, вж. изложението ми по четвъртия преюдициален въпрос в точка 62 и сл.

⁵¹ В този смисъл съображението на Комисията относно изискването за съответствие не е доведено докрай.

неперсонифицирани образувания [...]“. От това изключение следва, че стълкновителните правила на Регламента „Рим I“ не се прилагат за паричните вземания на правна общност към нейните членове, въпреки че делата за такива вземания следва да се смятат за „свързани с договор“ по смисъла на член 7, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“, който не предвижда подобно изключение⁵².

2. По третия преюдициален въпрос

61. Третият преюдициален въпрос — за приложимостта на Регламента „Рим II“, също е поставен само за случай на отрицателен отговор на първия, а и на втория от преюдициалните въпроси. Ето защо предвид предложението ми за отговор по първия преюдициален въпрос не е необходимо да отговарям на третия.

3. По четвъртия преюдициален въпрос

62. Четвъртият преюдициален въпрос обаче — за тълкуването на член 4, параграф 1, букви б) и в) от Регламента „Рим I“, вече е поставен за случай, че отговорът на първия или на втория от преюдициалните въпроси е утвърдителен, тоест ако поради приложимостта на правилото за специална компетентност на съдилищата по мястото на изпълнение на договорното задължение следва да се приеме, че са приложими стълкновителните правила за договорните правоотношения.

63. От съображенията, които изложих по-горе за приложимостта на Регламента „Рим I“⁵³, обаче следва, че този регламент по принцип не се прилага за разглежданото в главното производство правоотношение, видно от член 1, параграф 2, буква е).

64. Както вече споменах⁵⁴, ясно е все пак, че с четвъртия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи как квалификацията на правоотношението, на което се основава спорното вземане в главното производство, се отразява на приложимия закон, по който следва да се определи мястото на изпълнение на съответното задължение.

65. Тъй като съгласно постоянната съдебна практика задачата на Съда е да даде на националния съд отговор, който да му е полезен за решаването на висящия пред него спор, Съдът може при необходимост да преформулира зададените му въпроси. Освен това може да се наложи Съдът да вземе

⁵² В този смисъл вж. също *Von Hein, J.* — In: Rauscher, *Großkommentar EuZPR/EuIPR*, Bd. III *Rom I-VO, Rom II-VO*, 4. Aufl. 2015, Art. 1 *Rom I-VO*, § 47.

⁵³ Вж. точка 60 по-горе.

⁵⁴ Вж. точка 34 по-горе.

предвид норми на правото на Съюза, които запитващата юрисдикция не е посочила в запитването си⁵⁵.

66. При това положение тълкувателните съмнения, които запитващата юрисдикция излага в четвъртия си въпрос относно квалификацията на правоотношението, на което се основава искът, като „договор за предоставяне на услуги“⁵⁶ или като договор за „вещно право“⁵⁷ или за наем⁵⁸, може да се разбират и като продължение на тълкувателните съмнения относно член 7, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“. Аргумент в тази насока дава в частност обстоятелството, че в акта за преюдициално запитване запитващата юрисдикция се позовава на член 68 от Закона за задълженията и договорите, който се отнася до определянето на местоизпълнението на задълженията.

67. Ето защо четвъртият преюдициален въпрос следва да се преформулира и да се разбира като предназначен да се установи дали мястото на изпълнение на съответното задължение трябва да се определя съгласно член 7, точка 1, буква б), второ тире от Регламента „Брюксел Ia“.

68. Всъщност, когато става дума за договори за предоставяне на услуги, член 7, точка 1, буква б), второ тире от Регламента „Брюксел Ia“ предвижда правило за автономното определяне в правото на Съюза на мястото на изпълнение на задължението, ако то не е уговорено в съответния договор. Съгласно тази разпоредба меродавно е мястото, където съгласно договора е била предоставена или е трябвало да бъде предоставена договорноспецифичната престация, тоест услугите.

69. Съгласно практиката на Съда по член 5, точка 1, буква б) от Регламента „Брюксел I“, който съответства по текст на член 7, точка 1, буква б) от Регламента „Брюксел Ia“, „понятието за услуги най-малкото предполага, че предоставящата услугите страна извършва определена дейност срещу възнаграждение“⁵⁹.

⁵⁵ От най-новата съдебна практика вж. решение от 7 август 2018 г., *Smith* (C-122/17, EU:C:2018:631, т. 34). Вж. също например решение от 22 юни 2017 г., *E.ON Biofor Sverige* (C-549/15, EU:C:2017:490, т. 72).

⁵⁶ В самото начало следва да се отбележи, че понятието за услуга по член 7, точка 1, буква б), второ тире от Регламента „Брюксел Ia“ съответства на същото понятие в член 4, параграф 1, буква б) от Регламента „Рим I“. Вж. в този смисъл *Paulus, D.* — In: *Paulus/Peiffer/Peiffer. Kommentar zur VO (EU) Nr. 1215/2012, Art. 7, § 97* и цитираните там източници.

⁵⁷ По този въпрос вж. изложеното за член 24, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“ в точка 33 и сл. по-горе.

⁵⁸ Вж. точка 41 по-горе.

⁵⁹ Вж. решение от 23 април 2009 г., *Falco Privatstiftung и Rabitsch* (C-533/07, EU:C:2009:257, т. 29). Вж. също решение от 14 юли 2016 г., *Granarolo* (C-196/15, EU:C:2016:559, т. 37).

70. Тогава въпросът е в какво отношение се намират дължимите от етажните собственици парични вноски, за плащането на които се води делото в главното производство, спрямо дейността по управление на етажната собственост. По същество дейността се състои в поддържането на сградата и съответно в сключването на различни по естество договори с трети лица в изпълнение на тази дейност по стопанисване на имота, например за почистване и обслужване на общите части на сградата, за извършване на ремонти или за енергоснабдяване.

71. Не е сигурно обаче, че самата тази дейност по стопанисване на имота винаги се извършва срещу възнаграждение. Това би било така само ако управлението на сградата — етажна собственост, е възложено на специализиран доставчик на услуги, а не се изпълнява на доброволни начала от някого от етажните собственици. Освен това дължимите от етажните собственици парични вноски са предназначени в немалка част за плащане на данъци и такси, а не съответно за изпълнението на договорни задължения към трети лица, поети от името и за сметка на етажната собственост.

72. По тези съображения, сочещи смесения или поне нееднороден характер на обсъжданите парични вноски, смятам, че принципите на правна сигурност и предвидимост при определянето на международно компетентния съд⁶¹ изискват член 7, точка 1, буква б), второ тире от Регламента „Брюксел Ia“ да не се прилага към случаи като обсъждания в главното производство.

73. Затова би следвало съгласно член 7, точка 1, буква в) от Регламента „Брюксел Ia“ мястото на изпълнение да се определя по субсидиарно приложимото правило на член 7, точка 1, буква а) от Регламента, съгласно което компетентни по дела, свързани с договор по смисъла на тази разпоредба, са съдилищата „по мястото на изпълнение на въпросното задължение“.

74. Съгласно т.нар. „правило Tessili“⁶² това място на изпълнение се определя по приложимия закон за съответното правоотношение (*lex causae*), определен съгласно приложимото стълкновително право на държавата на съда.

75. Във връзка с това следва да се има предвид, че мястото на изпълнение по смисъла на член 7, точка 1, буква а) от Регламента „Брюксел Ia“ следва да

⁶⁰ При тълкуването на това условие обаче Съдът приема, че дори да не се констатира задължение за насрещно плащане, достатъчно е да се предоставя някаква „икономическа стойност“, за да е налице възнаграждение. Вж. например решение от 19 декември 2013 г., Cormań-Collins (C-9/12, EU:C:2013:860, т. 40).

⁶¹ Вж. съображения 15 и 16 от Регламента „Брюксел Ia“.

⁶² Решение от 6 октомври 1976 г., *Industrie tessili italiana Como* (12/76, EU:C:1976:133).

се определя за конкретното спорно задължение, тоест в настоящия случай — за паричното задължение, а не за договорноспецифичната престация, както би било в хипотезата по буква б)⁶³.

76. Ето защо предлагам на Съда да преформулира четвъртия преюдициален въпрос, така че да се отнася до член 7, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“, и да отговори, както следва:

Член 7, точка 1 от Регламента „Брюксел Ia“ трябва да се тълкува в смисъл, че:

- извършването от етажната собственост на дейност по управление, в рамките на която се вземат решения за разходите по поддържането на сградата, не следва да се смята за предоставяне на „услуги“ по смисъла на буква б), второ тире,
- мястото на изпълнение на произтичащото от такива решения парично задължение се определя в съответствие с буква а) според приложимия закон за съответното правоотношение, определен съгласно съгласителните норми на държавата на съда.

VII. Заключение

77. По изложените съображения предлагам на Съда да отговори на преюдициалното запитване на Окръжен съд Благоевград (България), както следва:

„1) Без да се засяга възможността да е налице изключителна компетентност по член 24, точка 1, първа алинея, първо предложение във връзка с член 8, точка 4, първо изречение, първо предложение от Регламент (ЕС) № 1215/2012 (Брюксел Ia), делата относно права, произтичащи от решения, които се вземат с мнозинство от членовете на етажна собственост без самостоятелна правосубектност, но обвързват всички членове, включително негласувалите, следва да се смятат за дела, свързани с договор по смисъла на член 7, точка 1, буква а) от посочения регламент.

2) Член 7, точка 1 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 (Брюксел Ia) трябва да се тълкува в смисъл, че:

- извършването от органите на етажната собственост на дейност по управление, в рамките на която се вземат решения за разходите по поддържането на сградата, не следва да се смята за предоставяне на „услуги“ по смисъла на буква б), второ тире,

⁶³ Постоянна съдебна практика още от решение от 6 октомври 1976 г., De Bloos (14/76, EU:C:1976:134).

- мястото на изпълнение на произтичащото от такива решения парично задължение се определя в съответствие с буква а) според приложимия закон за съответното правоотношение, определен съгласно съгласителните норми на държавата на съда“.